

LUKIOKOULUTUSTA UUDISTETAAN – UUDISTUVATKO LUKIOT?

GYMNASIEUTBILDNINGEN FÖRNYAS – FÖRNYAS GYMNASIERNA?

- 13.00** **Tervetuloa / Välkommen**
Harri Peltoniemi, *johtaja, Karvi*
- 13.10** **Miten LOPS 2019 - uudistus on edennyt? Tuloksia ja kehittämissuosituksia
Hur har GLP 2019-reformen framskridit? Resultat och rekommendationer**
Jan Hellgren ja Jaana Saarinen, *Karvi*
- 13.40** **Opetushallituksen kommentti tuloksiin / Utbildningsstyrelsens kommentar**
Teijo Koljonen, *opetusneuvos, Opetushallitus*
- 13.50** **Minne menet lukio? Gymnasiet, vart är du på väg?**
Tiina Karjalainen, *apulaisrehtori, Kallaveden lukio, Kuopio*
Veikka Ormio, *opiskelija, Ressun lukio, Helsinki*
Jaakko Rinta-Paavola, *lehtori, Merikosken lukio, Oulu*
Riitta Yrjänä, *Lahden yhteiskoulun aikuislukion rehtori*
Kyösti Värri, *erityisasiantuntija, Kuntaliitto*
paneelin puheenjohtaja Jukka Marjanen, *Karvi*
- 14.50** **Päätössanat / Slutord**
Salla Venäläinen, *yleissivistävän yksikön johtaja, Karvi*
- 15.00** **Tilaisuus päättyy / Webbinariet avslutas**

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Avaussanat

Johtaja Harri Peltoniemi

Arviointiryhmän jäsenet

Sakari Ahola, erikoistutkija, dosentti, Turun yliopisto

Kristiina Engblom-Pelkkala, koulutuksen oppimisen palvelut päällikkö Tampereen ammattikorkeakoulu 31.1.2023)

Mikael Eriksson, rektor, Kyrkslätts gymnasium

Pekka Fredriksson, lukiojohtaja, Oulun kaupunki

Iiris Hynönen, sosiaalipoliittinen asiantuntija, Suomen Lukiolaisten liitto

Tiina Karjalainen, apulaisrehtori, Kallaveden lukio, Kuopion kaupunki

Kyösti Värri, erityisasiantuntija, Kuntaliitto

Jan Hellgren, Jaana Saarinen, Laura Lepola ja Jukka Marjanen, Karvi

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

**Miten LOPS 2019 - uudistus on edennyt?
Tuloksia ja kehittämissuosituksia**

**Hur har GLP 2019-reformen framskridit?
Resultat och rekommendationer**

Lukiouudistuksen arviointi (LUKA) 2021–2024
Webinaari 5.4.2023

Jan Hellgren & Jaana Saarinen

LUKIOUUDISTUS (2017)

- vetovoima
- yleisistä jatkoo-oppinnot, sujuva siirtymä, KK-yhteistyö
- laatu
- oppimistulokset
- yksilölliset, joustavat opintopolut
- ohjaus & tuki
- oppiminerajat
- liittyvät oppinnot

Karvin lukio-uudistus-
arviointi (LUKA)
2021-2024 →

LOPS-uudistus (2021)

- laaja-alaisuus
- opinto-ohjaus
- tuki
- ympäröivä maailma: korkeakoulu, kansainvälisyys, työelämä, yrittäjyys

Arviointikohteet:

1. Lukion opetussuunnitelman perusteiden toimeenpano
2. Yleissivistyksen vahvistaminen ja opetuksen uudistaminen
3. Opintojen sujuvoittaminen kohti jatko-opintoja, työelämää ja kv-osaamista
4. Erityisopetuksen ja oppimisen tuen vahvistaminen
5. Opiskelijoiden hyvinvointi
6. Ylioppilastutkintoon liittyvien tavoitteiden toteutuminen

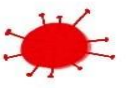
OPPIVELVOLLISUUDEN
LAAJENTAMINEN
(2021)

2009
yliopistolaki

2013
oppilas- ja opiskelija-
huoltolaki

2018
KPL
laki
ylioppilas-
tutkinnosta

2019

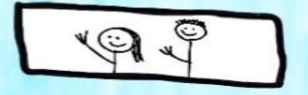
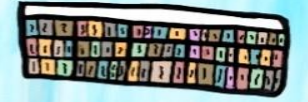

HYVINVOINTI?

Opiskelijavalinta-
uudistus
2020

nuoret,
aikuiset...

KORKEA-
KOULU

Lukiouudistuksen arviointi (LUKA) 2021-2024

- **Arviointi tuottaa tietoa** lukion opetussuunnitelmien perusteiden toimeenpanosta, lukiouudistuksen onnistuneisuudesta ja toimivuudesta sekä uudistuksen tavoitteiden saavuttamisesta.
- **Arvioinnin tavoitteena** on hyödyttää lukiokoulutuksen eri tasojen toimijoita tuottamalla tietoa siitä, miten uudistuksen keskeiset tavoitteet ovat toteutuneet eri puolilla Suomea ja mitkä tekijät ovat edistäneet tai vaikeuttaneet niiden toteutumista.
- Arvioinnin eri vaiheissa tuotettua tietoa ja tuloksia voidaan **hyödyntää** lukiokoulutuksen ja koulutuksen ohjausjärjestelmän **kehittämisessä**.
- Tässä arvioinnin ensimmäisessä vaiheessa tarkastellaan lukion opetussuunnitelman perusteiden toimeenpanoa ja tavoitteiden saavuttamista ensimmäisen lukuvuoden 2021–2022 aikana.

Arvioinnin ensimmäisen vaiheen arviointikysymykset

1. Miten koulutuksen järjestäjät ja lukiot arvioivat LOPS:n perusteiden ja paikallisten lukion opetussuunnitelmien toimeenpanoa (uudistusprosessi, käyttöönotto ja vaikutukset)?
2. Miten onnistuneeksi koulutuksen järjestäjät ja lukiot arvioivat LOPS-perusteiden toimeenpanon?
3. Mitkä tekijät ovat edistäneet ja/tai estäneet lukiouudistuksen toteuttamista?
4. Miten lukiokoulutuksessa on onnistuttu ensimmäisen lukuvuoden aikana uudistuksen tavoitteiden toteuttamisessa?

Tiedonkeruut ja aineistot

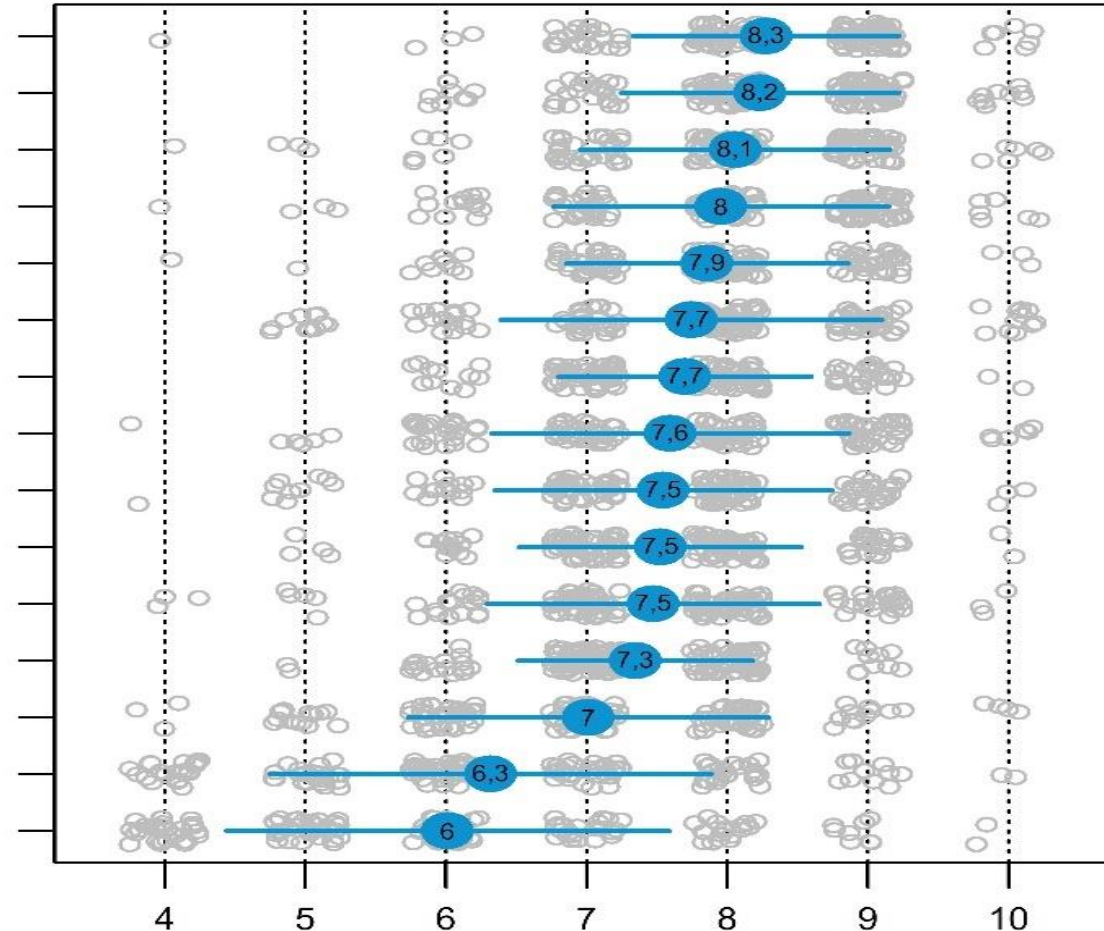
Osio	Lukiot	Otos	Aineisto	Otoksen kattavuus	Vastausprosentti
Suomenkieliset lukiot	337	168	128	49,9	76,2
Ruotsinkieliset lukiot	34	18	14	52,9	77,8
Yhteensä	371	186	142	50,1	76,3

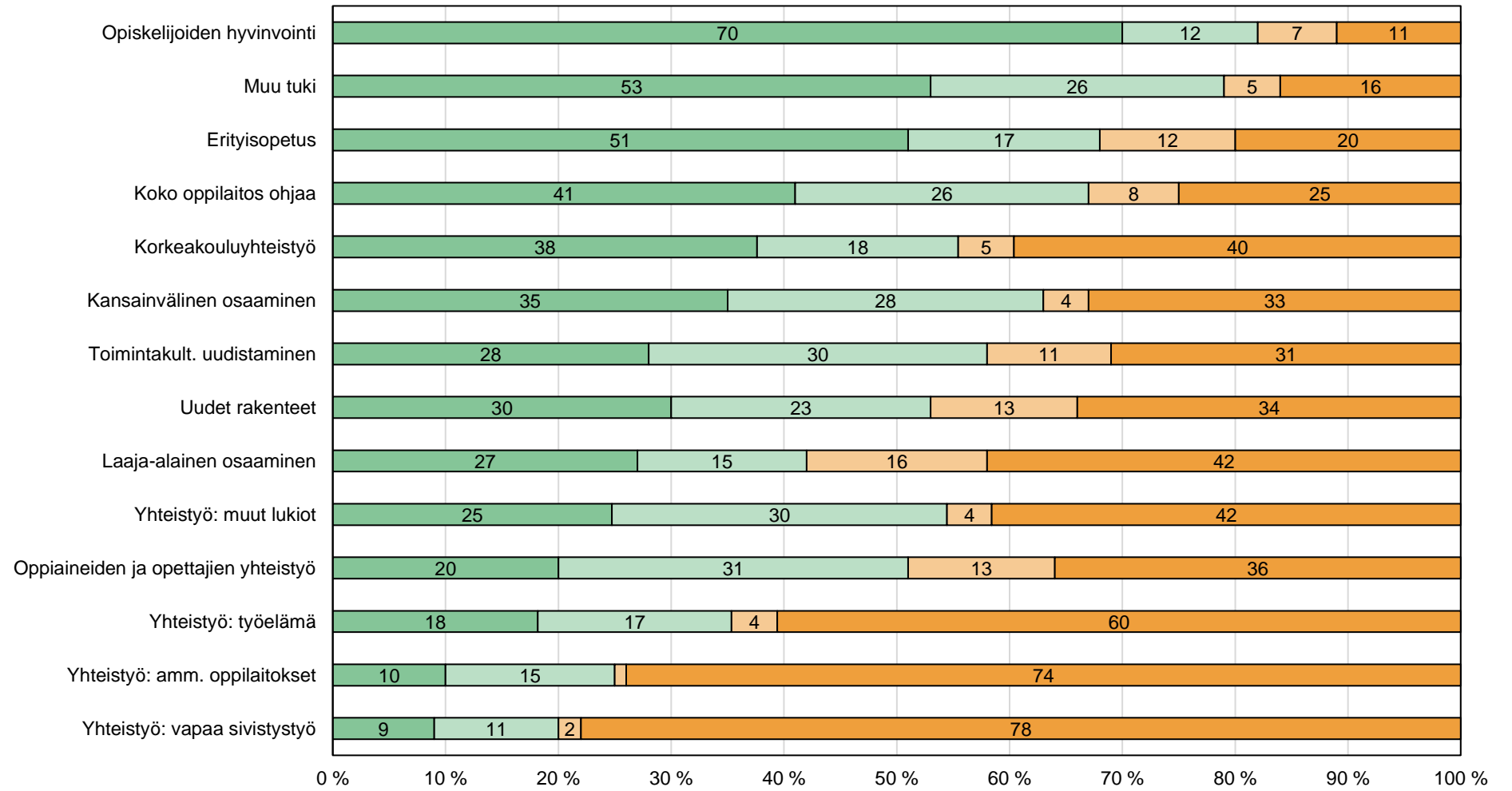
**Keskeisiä
arviointituloksia**

Lukioiden arviot uudistuksen eri osa-alueiden toteutumisesta kouluarvosanoin (4 –10)

- Opiskelijoiden hyvinvoinnin edistäminen
- Muun tuen järjestäminen
- Opiskelijahuollon järjestäminen
- Eriyisopetuksen järjestäminen
- Koko oppilaitos ohjaa -ajattelu
- Kansainvälisyysosaamisen kehittäminen
- Toimintakulttuurin uudistaminen
- Yhteistyö lukioiden kanssa
- Yhteistyö korkeakoulujen kanssa
- Oppiaineiden ja opettajien välinen yhteistyö
- Opintojen uusien rakenteiden kehittäminen
- Laaja-alaisen osaamisen vahvistaminen
- Yhteistyö työelämän kanssa
- Yhteistyö ammatillisten oppilaitosten kanssa
- Yhteistyö vapaan sivistystyön kanssa

Valmistelusta onnistumiseen

■ Hyvin huomioitu ja onnistuttu
 ■ Ei kovin hyvin huomioitu, mutta onnistuttu
 ■ Hyvin huomioitu, mutta ei kovin hyvin onnistuttu
 ■ Ei kovin hyvin huomioitu, eikä kovin hyvin onnistuttu

Ordnande av annat stöd

Ordnande av specialundervisning

Hela läroanstalten handleder-tänkandet

Främjande av de studerandes välbefinnande

Samarbete med andra gymnasier

Ordnande av studerandevård

Förnyelse av verksamhetskulturen

Utveckling av de nya studiestrukturerna

Utveckling av de studerandes internationella kompetens

Stärkande av mångsidig kompetens

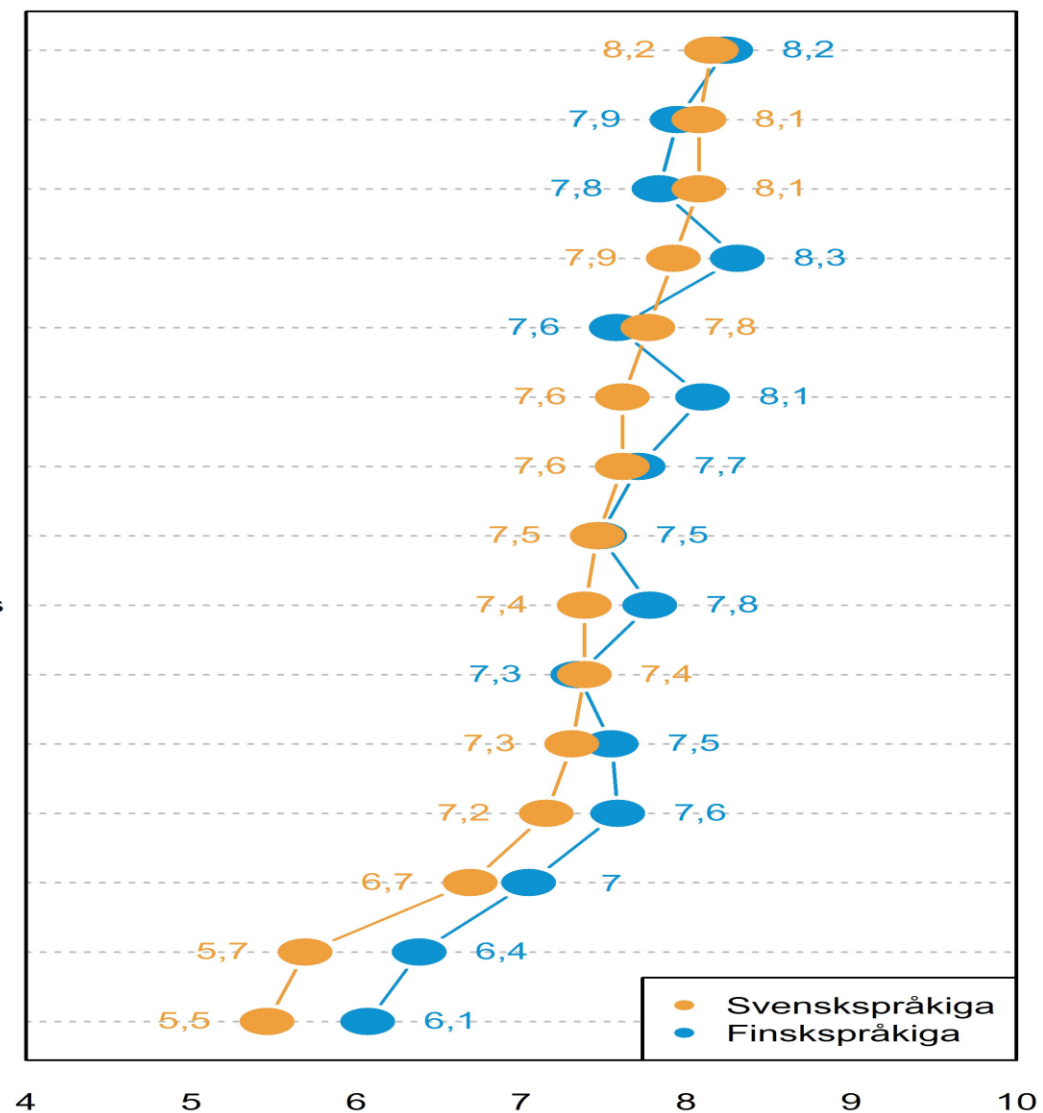
Samarbete mellan läroämnena och lärare

Samarbete med högskolorna

Samarbete med arbetslivet

Samarbete med yrkesläroanstalter

Samarbete med det fria bildningsarbetet

Jokainen lukio on oma maailmansa

- Uudistus toteutuu eri tavoilla eri lukioissa ja se tuo mukaan sekä mahdollisuuksia että rajoitteita.
- Jokainen lukio toteuttaa kansallista LOPS uudistusta omista lähtökohdistaan ja toteuttamisen olosuhteet ovat erilaisia ja niiden toteuttaminen etenee prosessinomaisesti.
- Lukioden sisäinen yhteistyö uuden opetussuunnitelman valmistelun ja toimeenpanon yhteydessä on koettu avartavaksi ja hedelmälliseksi, varsinkin jos lukiossa on rakentava toimintakulttuuri ja työilmapiiri sekä sitoutunut johto ja henkilöstö.
- Lukiokoulutuksen kehittämisen kannalta on tärkeää tunnistaa lukioden erilaiset tilanteet, tarpeet ja kontekstit.

Kehittämissuosituksset

1. Lukiokoulutusta tulee kehittää nykyistä pitkäjänteisemmin ja suunnitelmallisemmin

- **LOPS 2019 -uudistus ajoittui tilanteeseen, jossa käynnissä oli useita laajoja lukiokoulutukseen kohdistuvia uudistuksia samanaikaisesti.**
 - Edellinen LOPS vuodelta 2015 oli juuri ehditty ottaa käyttöön, kun lukiokentän piti tarttua uuden LOPS:n vaatimiin muutoksiin.
 - Korkeakoulujen valintauudistus, ylioppilastutkinto ja oppivelvollisuuden laajentaminen ja näiden lisäksi koronapandemia
- **Opetussuunnitelmauudistuksen laadukas toteuttaminen edellyttää, että lukioissa opetushenkilöstöllä ja johdolla on riittävästi aikaa yhdessä ajatella, suunnitella, kehittää ja kokeilla sekä ottaa käyttöön uusia toimintoja ja toimintatapoja.**

2. Lukiot tarvitsevat edelleen tukea opetussuunnitelmien toteuttamisessa

- Lukiot ovat keskenään erilaisissa tilanteissa uuden opetussuunnitelman toteuttamisessa.
- Lukioissa tarvitaan yhä tukea muun muassa opintojen rakenteelliseen uudistukseen toteuttamisessa sekä yhteistyön toteuttamisessa lukion ulkopuolisten toimijoiden kanssa.
- Ohjauksen ja tuen kohdentamisissa on syytä ottaa huomioon lukioiden erilaiset toimintaympäristöt ja tarpeet.

3. Lukion opetussuunnitelman toteuttaminen vaatii yhteistyön kehittämistä

- **Kansallisten, alueellisten ja paikallisten toimijatahojen yhteistyön merkitys tulee korostumaan opiskelijamäärien muutosten vuoksi tulevina vuosina ja vuosikymmeninä.**
 - lukio- ja yhteistyöverkostot
 - koulutuksen kehittäminen ja toteuttaminen yhteistyöverkostoissa
- **Lukioiden kehittämismyönteinen ja yhteisöllinen toimintakulttuuri edistää uudistuksen tavoitteiden toteuttamista.**
 - pedagoginen johtaminen
 - koko henkilöstön välinen yhteistyö
 - työn mielekkyyttä ja kiinnostusta opetuksen kehittämiseen tulee vaalia ja vahvistaa

4. Valtion tulee turvata lukiokoulutuksen riittävä perusrahoitus

- **Lukiokoulutuksen rahoituksen varmistaminen on avainasemassa lukion opetussuunnitelman tavoitteiden toteutumisen kannalta.**
 - kunnat rahoittavat tällä hetkellä lukiokoulutustaan lakisääteisen asukasperusteisen rahoitusosuuden lisäksi merkittävästi myös itse
 - valtion tulee kantaa vastuunsa lukiokoulutuksen rahoituksesta poistamalla rahoituslain 23b § rahoitusleikkaus (Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 2009/1705)
- **Lukiokoulutuksen kehittäminen hankerahoituksella**
 - hankerahoituksen hakeminen ja hankkeiden toteuttaminen työllistävät lukioita, vievät työaika ja energiaa
 - Mitä tapahtuu hankerahoituksen päättymisen jälkeen?

5. Kaikessa kehittämisessä on huolehdittava siitä, etteivät lukiokoulutusta ohjaavat tekijät ole ristiriidassa toistensa kanssa

- Lukiokoulutus ja LOPS korkeakouluvalintojen ja ylioppilaskirjoitusten ristivedossa.
- Opettajien palkkausjärjestelmä näyttää osittain estävän opettajien yhteistyötä.
- Tuntijako mainittiin myös tekijänä joka estää lukiokoulutuksen perusteellisemmän uudistamisen.
- Lukiokoulutusta ohjaavien eri tekijöiden suhteista, toimivuudesta ja keskeisistä ongelmakohdista tarvitaan lisää tutkimustietoa.

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Opetushallituksen kommentti tuloksiin / Utbildningsstyrelsens kommentar

Teijo Koljonen, *opetusneuvos, Opetushallitus*

A photograph of a group of students in a classroom. A young man in a dark blue hoodie with 'JACKY' written on it is looking towards a young woman with long blonde hair who is smiling and looking at a laptop. Other students are visible in the background, some looking at the laptop. The setting includes a green chalkboard and a microphone on a desk.

Minne menet lukio? Gymnasiet, vart är du på väg?

Paneelikeskustelu

Paneelin osallistujat

Tiina Karjalainen, apulaisrehtori, Kallaveden lukio, Kuopio

Veikka Ormio, opiskelija, Resson lukio, Helsinki

Jaakko Rinta-Paavola, lehtori, Merikosken lukio, Oulu

Riitta Yrjänä, Lahden yhteiskoulun aikuislukion rehtori

Kyösti Värri, erityisasiantuntija, Kuntaliitto

Puheenjohtaja **Jukka Marjanen**, Karvi

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Päätössanat / slutord

Salla Venäläinen, yleissivistävän yksikön johtaja

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

KIITOS! TACK!

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

LUKIOKOULUTUSTA UUDISTETAAN – UUDISTUVATKO LUKIOT?

Jaana Saarinen | Jan Hellgren | Laura Lepola | Jukka Marjanen
Sakari Ahola | Kristiina Engblom-Pelkkala | Mikael Eriksson
Pekka Fredriksson | Iiris Hynönen | Tiina Karjalainen | Kyösti Värri

JULKAISUT 8:2023